

КАБУЛ ителгән

**Советы Карары Белән, Осиново
авыл җирлеге башлыгы яшел Үзән
муниципаль районы
Татарстан Республикасы
№ 278 ел, 30 апрель 2015 ел
Глава Осиново авыл җирлеге
яшел Үзән муниципаль районы**

_____ **Т. В. Мельникова**

ЯҢА РЕДАКЦИЯСЕ

**мәкаләләр МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ УСТАВЫНЫҢ ОСИНОВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
яшел ҮЗӘН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ**

Осиново 2015 ел

Башлыгы I. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Статья 6. Сораулар Жирлекнең жирле әһәмияттәге.

1. Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:

1) төзү һәм карау бюджеты проектын Жирлеге, раслау һәм бюджет үтәләше, Жирлекнең сатуны тикшереп, аның үтәләшен, төзү һәм раслау бюджеты үтәләше турындагы хисапны Жирлеге;

2) билгеләүне, үзгәртүне һәм жибәрергә, жирле салымнар һәм җыемнар Жирлеге;

3) владение, файдалану һәм күрсәтмәсе милек, муниципаль милектә булган Жирлеге;

4) тәэмин итү, беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын, Жирлекнең торак пунктлары чикләрендә;

5) өчен шартлар тудыру обеспечения халкы Жирлеге белән элементә, җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү;

6) өчен шартлар тудыру ялын оештыру һәм тәэмин итү халкы Жирлеге белән мәдәният оешмалары;

7) тәэмин итү, үстерү өчен шартлар территориясендә Жирлеге физик культура һәм массакуләм спорт, оештыру, үткөрү рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын жирлеге;

8) архив фондларын булдыруны Жирлеге;

9) раслау территорияләрен төзекләндерү Кагыйдәләрен Жирлегебилгели торган, шул исәптән, таләпләр эчтәлегә буенча биналарны да кертәп, торак йортлар), корылмаларны һәм жир, алар урнашкан, к тышкы кыяфәте фасадларны һәм коймалар куелды, тиешле биналар һәм корылмалар, эшләр исемлеге буенча благоустройству һәм периодичность аларны үтәү; тәртибен билгеләү катнашу милекчеләр бина аларда) һәм корылмалар төзү, төзекләндерү, тирә-як территорияләрен; оештыру, Жирлек территориясендә төзекләндерү (шул исәптән освещение урамнарны яшелләндерү, урнаштыруга күрсәткечләр белән наименованиями урам һәм йорт номерлары, урнаштыру һәм карап тоту, кече архитектура формаларын);

10) өскә адреслар объектлары адресации, үзгәртү, аннулирование адреслар, өскә исемдәге элементам урам-юл челтәрен (эчендә тыш, автомобиль юлларын, федераль әһәмияттәге автомобиль юлларын төбәк әһәмиятендәге яки муниципальара әһәмияттәге, жирле әһәмияттәге муниципаль районы), исемдә элементам планировочной структуралар чикләре Жирлеге, үзгәртү, аннулирование мондый төр, урнашу мәгълүмат дәүләт адреслы һәм индивидуаль алым реестрында;

11) ярдәм итү, үстерү, авыл хужалыгы продукциясе житештерү өчен шартлар тудыру, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү;

12) организация һәм гамәлгә ашыру буенча чаралар балалар һәм яшьләр белән эшләү Жирлектә;

13) ярдәм күрсәтүне һәм гражданнарга, аларның берләшмәләренә, урнаштыруда катнашучы жәмәгать тәртибен саклау өчен шартлар тудыру эшчәнлегенә халык дружиналары;

14) оештыру, аларны жыю һәм көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чар;

15) оештыру ритуал хезмәтләре күрсәтү һәм күмү урыннарын карап тоту.

2. Жирле үзидарә Жирлегенә килешү тәзергә хокуклы жирле үзидарә органнары белән яшел Үзән муниципаль районы турында тапшыру исемдәгә гамәлгә ашыру өлешендә үз вәкаләтләрен жирле әһәмияттәгә мәсьәләләренә хәл итү хисабына бюджетара трансфертлар бюджетыннан бирелә торган Жирлегенә яшел Үзән муниципаль районы соотвествии белән Россия Федерациясе Бюджет кодексы.

3. Наделение жирле үзидарә органнары Жирлек вәкаләтләрен гамәлгә ашырыла федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары.

Жирле самоуправления Жирлегенә гамәлгә ашыру өчен җаваплы тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен билгеләнгән тәртиптә тиешле федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары чикләрендә бу максатларга бүлеп бирелгән матди ресурслар һәм финанс чаралары.

Тапшырылган вәкаләтләренә гамәлгә ашыру дәүләт контролендә була.

Шартлары һәм тәртибе күзәтчелекне гамәлгә ашыру жирле үзидарә органнары Жирлегенә аерым дәүләтләреннән вәкаләтләре билгеләнә, шуңа бәйлә рәвештә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары.

Авил жирлегенә советы үз вәкаләтләре чикләрендә билгеләргә хокуклы очраклары һәм тәртибе дополнительного файдалану, матди ресурсларны һәм финанс чараларын, хакимият органнары карамагында булган һәм жирле үзидарә Жирлегенә гамәлгә ашыру өчен тапшырылган аларга аерым дәүләт полномочий.

6.1 Статья. Хокук органнары, жирле үзидарә Жирлегенә мәсьәләләренә хәл түгел кертелгән жирле әһәмияттәгә мәсьәләләренә Жирлегенә

1. Жирле үзидарә жирлегенә хокуклы:

1) музейлар оештыра Жирлегенә;

2) катнашу осуществлении эшчәнлегенә буенча опека һәм попечительлек;

3) өчен шартлар тудыру, эшчәнлекне гамәлгә ашыру белән бәйлә хокукларын гамәлгә ашыруны жирле милли-мәдәни Жирлек территориясендә;

4) күрсәтүгә ярдәм итү милли-мәдәни развитию Россия Федерациясе халыклары чараларын тормышка ашыру өлкәсендә милләтара мөнәсәбәтләренә Жирлек территориясендә.

5) булдыру, муниципаль янгын саклау.

6) Кылган нотариаль гамәлләр каралган закон нигезендә, булмаган очракта, жирлектә нотариус;

7) катнашу өчен оештыру һәм гамәлгә ашыру буенча чаралар мобилизация эзерлек, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр территориясендәгә Жирлегенә;

- 8) шартлар тудыру өченмин туризмны үстерү.
- 9) күрсәтүгә ярдәм итү жәмәгать күчәтчелек комиссияләргә гамәлгә ашыручы ижтимагый контрольдә тотуны тәэмин итү, кеше хокукларын һәм булышлык затларга мөһбүри тоту урыннарында;
- 10) ярдәм күрсәтүне общественным оешмаларына инвалидлар, шулай ук ачылган тарафыннан гомумроссия жәмәгать берләшмәләре, инвалидлар оешмаларына әлеге Федераль закон нигезендә, 24 ноябрь, 1995 ел, № 181-ФЗ «инвалидларны социаль яклау ТУРЫНДА» Россия Федерациясе.
- 11) белән оешмалар өчен шартлар оештыру сыйфатын бәйсез бәяләү уздыру буенча хезмәтләр күрсәтү оешмалар тәртиптә һәм шартларда, алар урнаштырылган, федераль законнар;
- 12) бирү, гражданның торак урыннары муниципаль торак фондлардан найм шартнамәләре буенча торак биналарны торак фондлардан социаль файдалану нигезендә торак законнары

2. Жирле үзидарә жирлеге мәсьәләләрен хәл итәргә хокуклы, күрсәтелгән әлеге статьяның 1 өлешендә катнашу турында сүз барганда башка дөүләт вәкаләтләр (түгел тапшырылган, аларга статьясы нигезендә 19 көнгә, әлеге Федераль закон 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ номерлы федераль закон оештыруның гомуми принциплары Турында «Россия Федерациясендә жирле үзидарә»), әгәр бу катнашуы каралган федераль законнар, шулай ук хәл башка мәсьәләләр дә өтнесенне компетенциясенә органнары башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, дөүләт хакимияте һәм өтключенне аларның компетенциясе федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнарында, хисабына жирле бюджетлар керемнәрен гайре бюджетара трансфертлар бирелгән бюджетларыннан Россия Федерациясе бюджет системасының һәм кертемнәр буенча салым керемнәрен өстәмә нормативлар кертемнәре.

Башлыгы III. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Мәкалә 27. Составына Авыл Жирлеге Советы

1. Дөүләт советы Жирлеге тора арасынан 15 депутатлар тарафыннан сайланучы муниципаль сайлаулар буенча бер мандатлы сайлау округлары.
2. Авыл Жирлеге советы булып тора правомочным шул сайлау, аның составы кимендә өчтән икесе депутатлар билгеләнгән саныннан авыл Жирлеге Советы. 3. Устав белән Жирлек билгеләнә правомочность Советы утырышы Жирлеге. Совет утырышы Жирлеге үткәрелә кимендә бер тапкыр өч ай.
4. Яңа сайланган авыл Жирлеге Советы жыена беренче утырышы билгеләнгән Устав белән Жирлек срогы, ул артмаска тиеш соң 30 көннән сайлау Советы Жирлеге правомочном составында.

Мәкалә 31. Компетенция Советы Жирлеге

1. Үз компетенциясе Жирлек Советы урнашкан:

- 1) кабул итү Уставының Жирлеге һәм үзгәртүләр һәм өстәмәләр кертү;
- 2) билгеләү һәркем өчен мәҗбүри кагыйдәләр булдыру, Жирлек территориясендә;
- 3) Жирлек бюджетын кабул итү һәм хисап турында аның исполнефәнни-тикшеренү институты;
- 4) билгеләүне, үзгәртүне һәм жиберергә, жирле салымнар һәм җыемнар, ташламалар биру, аларны түләү законнар нигезендә
Россия Федерациясе салымнар һәм җыемнар турында;
- 5) кабул итү планнарын һәм программаларын үстерү Жирлеге, хисапларын раслау, аларның үтөлеше, шулай ук программаларын раслау комплекслы үсеше коммуналь инфраструктура системаларын Жирлеге башлыгы, комплекслы үсеш программалары транспорт инфраструктурасы Жирлеге, программ комплекслы социаль инфраструктурасы үсеше Жирлек, таләпләр, аларга билгеләнә
Россия Федерациясе хөкүмәте тарафыннан раслана, үтөлеше турында отчет биру;
- 6) күрсәтү инициативасы турында үзгәртү чикләрен, үзгәртеп кору
Жирлеге;
- 7) сайлауларны Советы депутатлары, Жирлек; раслау, схемалар сайлау округлары буенча депутатлар сайлау Жирлек Советы;
- 8) жирле референдум билгеләү;
- 9) Жирлек башлыгын сайлау;
- 10) сайлау вәкиле Жирлеге арасыннан депутаты авыл Жирлеге Советының узган муниципаль район Советы;
- 11) раслау, структурасын Жирлек Башкарма комитеты билгеләү һәм ассигнованияләр аның хезмәткәрләре;
- 12) бистә Сайлау комиссиясенә эгъзаларын билгеләү;
- 13) билгеләү голосованимин мәсьәләләре буенча чикләрен үзгәртү, үзгәртү
Авыл жирлеге буенча тавыш биру отзыву Жирлеге Советы депутаты;
- 14) гамәлгә ашыру, закон чыгару инициативасы хокукына ия Дәүләт Советында Республикасы; Татарстан
- 15) билгеләү тәртибен идарәсе һәм боерыклары милек, муниципаль милектә булган авыл Жирлеге, шул исәптән аны хосусыйлаштыру шартларын һәм тәртибен федераль законнар нигезендә; билгеләмә төрләре исемлеген, муниципаль милекне, үзләштерелгән, аның башкарыла килешү буенча яки расланганнан соң, Жирлек Советы;
- 16) катнашу тәртибен билгеләү Жирлекнең муниципальара хезмәттәшлек итү оешмаларында;
- 17) тәртибен билгеләү, матди-техник һәм оештыру эшчәнлеген тәэмин итү органнары урыннарынбетерү үзидарә Жирлеге;
- 18) контрольдә тоту органнары, жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары тарафыннан жирле үзидарә Жирлеге башлыгы вәкаләтләрен жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү;
- 19) өскә исемдәге элементам урам-юл беләнети (кала, автомобиль юлларын, федераль әһәмияттәге автомобиль юлларын төбәк әһәмиятендәге яки муниципальара әһәмияттәге, жирле әһәмияттәге муниципаль районы), исемдә элементам

планировочной структурасын жирлек чикләрендә, үзгәртү, аннулирование шундый исемдә;

20) билгеләү шартларын һәм тәртибен кирәкле чараларны бүлөп бирүнең бюджетыннан Жирлеге органнарына, территориаль жәмәгать үзидарә органнары;

21) принятий төзү турында карарлар кабул коммерцияле булмаган оешма рәвешендә автономинвентарьлаштыру коммерцияле булмаган оешмалар һәм фондлар булдыру турында муниципальара хужалык жәмгыятьләре формасында ябык акционерлык жәмгыяте һәм жаваплылыгы чикләнган жәмгыятьләр;

22) учреждение үз массакуләм мөгълүмат чараларын;

23) аңлатмалар бирү Уставының, Жирлек һәм Жирлек Советы карарларын;

24) кабул итү Регламентын авыл Жирлеге Советының һәм башка мәсьәләләр буенча карарлар үз эшчәнлеген оештыру;

25) башка вәкаләтләрне отнесенные федераль законнар, законнар , Татарстан Республикасы органнарга авыл жирлекләре, шулай ук башка вәкаләтләрне отнесенные Устав компетенциясенә авыл Жирлеге Советы.

26) Карар кабул итү турында удалении авыл жирлеге Башлыгы отставкага китте.

2. Идарә итү һәм (яки) күрсәтмәсе Беләновом Жирлеге, авыл Жирлеге Башлыгы яки аерым депутатлар (төркем-төркем депутатлар) нинди булмасын, форма чаралары бюджет Жирлеге процессында аны башкару рәхсәт ителми кала, бюджет чараларын Жирлеге юллана торган тәэмин итү эшчәнлеген Советы Жирлеге, Жирлек Башлыгы һәм депутатлар.

Башлыгы IV. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШЛЫГЫ

41 Статья. Статус Авыл Жирлеге Башлыгы

1. Авыл Жирлеге башлыгы булып эшли, даими нигездә.

2. Сайланган очракта, авыл Жирлеге Башлыгы вазыйфасына Советында Зеленодольского муниципаль районы, замещающую даими ул вәкаләтләрән гамәлгә ашыра авыл Жирлеге Башлыгы бу неосвобожденной нигезендә.

3. Авыл Жирлеге башлыгы гамәлгә ашыручы үз вәкаләтләрән даими нигездә хокуклы түгел:

- эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән шөгыйльләнү шәхсэн яки аша доверенных затлар, шулай ук катнашырга идарәсендә хозяйствующим субъекты (очрактардан тыш, торақ, торақ-төзелеш, гаражного кооперативлары, бакчачылык, огороднического, дачанче кулланучылар кооперативлары, ширкәт күчәмсез милек хужалары һәм профсоюз теркәлгән билгеләнгән тәртиптә), әгәр дә башкасы федераль законнар яисә әгәр билгеләнгән тәртиптә муниципаль хокукый акты үз нигезендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары, үзенә йөкләнгән катнашырга идарәсендә бу оешма;

- шөгыйльләнергә башка оплачиваемой эшчәнлегенә өчен искәрмә мөгаллимлек, фәнни һәм бүтән иҗат деятельности. Шул ук вакытта преподавательская, фәнни һәм бүтән иҗат эшчәнлегенә дә мөмкин финансироваться бары тик акчалары исәбеннән чит ил дөүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил

гражданның һәм затларның башка гражданлығы, әгәр дә башкасы Россия федерациясе халыкара килешүендә

Федерациясе яки Россия Федерациясе законнары;

- керә составына идарә органнары, попечительлек яисә наблюдательных советлары, бүтән органнары, чит ил некоммерческларның хөкүмәтнеке булмаган оешма, гамәлдәге Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре каралмаган булса, Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнары.

Башлыкларыә Жирлеге гамәлгә ашыручы үз вәкаләтләрен даими нигездә алмый катнашырга буларак защитника яисә вәкиле (очрактарыннан тыш, законлы вәкилле) буенча гражданскому яки уголовному эше йә административ хокук бозу турында эш.

Башка чикләүләр белән бәйле вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле авыл Жирлеге Башлыгы, федераль законнар белән билгеләнә.

3.1. Авыл жирлеге башлыгы үтәргә тиеш чикләүләр һәм тьюлар һәм вазыйфаларын башкара торган гы Федераль законда билгеләнгән 25 декабрь, 2008 ел, № 273-ФЗ «коррупциягә каршы тору ТУРЫНДА» һәм башка Федераль законнар;

4. Жирлек башлыгы үз эшчәнлегендә подконтролен һәм хисап тота халкына Жирлеге Советына Жирлеге федераль закон нигезендә һәм әлеге Устав белән.

5. Башлыгы Поселения кимендә елына бер тапкыр хисап тота алдында Жирлек Советы эшчәнлеге турында.

Статья 43. Авыл Жирлеге Башлыгы Урынбасары

1. Тәкъдиме буенча авыл Жирлеге Башлыгы Жирлек Советы депутатлары арасынан сайлана урынбасары-авыл Жирлеге Башлыгы.

2. Депутат авыл Жирлеге Советының сайланган дип санала урынбасары, авыл Жирлеге Башлыгы, әгәр аны сайлау яртысынан артырагы тавыш биргән нче билгеләнгән санынан Советы депутатлары, Жирлек.

3. Урынбасары, авыл Жирлеге Башлыгы башкара функцияләре нигезендә распределением бурычларын билгеләнгән Регламент нигезендә, Жирлек Советы, йөкләмәләрен үти авыл Жирлеге Башлыгы очракта, аны вакытлыча булмаган (сәбәпле болезню яки отпуском) яки булмавы үтәү, аларга үз бурычларын йә вакытыннан алда туктатылган вәкаләтләрен гамәлгә ашыра Жирлеге Башлыгы вазыйфаларын башкаручы.

4. Урынбасары, авыл Жирлеге Башлыгы гамәлгә ашыра һәм үз вәкаләтләрен түгел, ирекле нигездә очрактан күрсәтелгән пунктта " 2 статья әлеге законның 41 Уставының.

Урынбасары, авыл Жирлеге Башлыгы гамәлгә ашыручы үз вәкаләтләрен даими нигездә хокуклы түгел:

- эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шөгыльләну шәхсэн яки аша доверенных затлар, шулай ук катнашырга идарәсендә хозяйствующим субъекты (очрактардан тыш, торақ, торақ-төзелеш, гаражного кооперативлары, бакчачылык, огороднического, дача кооперативлары, ширкәт күчәмсез милек хужалары һәм профсоюз теркәлгән билгеләнгән тәртиптә) башкача билгеләнмәгән булса, предусмотрено федераль законнар яисә әгәр билгеләнгән тәртиптә муниципаль хокукый акты нигезендә федераль

законнар һәм Татарстан Республикасы законнары, үзенә йөкләнгән катнашырга идарәсендә бу оешма;

- шөгыйльләнергә башка оплачиваемой эшчәнлеге кала, мөгаллимлек, фәнни һәм бүтән ижәт эшчәнлеге. Шул ук вакытта преподавательская, фәнни һәм бүтән ижәт эшчәнлеге алмый финансироваться бары тик акчалары исәбеннән чит ил государств, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнын һәм гражданныгы булмаган затларны, әгәр дә башкасы Россия федерациясе халыкара килешүендә Федерациясе яки Россия Федерациясе законнары;

- керә составына идарә органнары, попечительлек яисә наблюдательных советлары, бүтән органнары һәм чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм гамәлдәге Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре каралмаган булса, междунородным төзелгән килешү нигезендә, Россия Федерациясе яки Россия Федерациясе законнары.

Урынбасары, авыл Жирлеге Башлыгы гамәлгә ашыручы үз вәкаләтләрен даими нигездә алмый катнашырга буларак защитника яисә вәкиле (очрактарыннан тыш, законного вәкиллеге) буенча гражданскому яки уголовному эше йә административ хокук бозу турында эш.

Урынбасары, авыл Жирлеге Башлыгы үтәргә тиеш чикләүләр һәм тыюлар һәм вазыйфаларын башкара торган урнаштырылган Федераль закон, «коррупциягә каршы тору Турында» һәм другими федераль законнар.

Башка чикләүләр белән бәйлә вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйлә урынбасары, авыл Жирлеге Башлыгы, федераль законнар белән билгеләнә.

5. Вәкаләтләре урынбасары, авыл Жирлеге Башлыгы прекращаются вакытыннан алда нигезләр буенча предусмотренным статьясы 38. настоящего Уставының.

6. Урынбасары, авыл Жирлеге Башлыгы теләсә кайсы вакытта булырга мөмкин, шулай ук, отозван вазыйфасыннан карары нигезендә, Жирлек Советы, принимаемому инициативасы буенча авыл Жирлеге Башлыгы яки таләбе буенча депутатлар төркеме саны кимендә өчтән нче билгеләнгән саныннан Советы депутатлары, Жирлек. Карар алу турында урынбасары, авыл Жирлеге Башлыгы күпчелек тавышы белән кабул ителә билгеләнгән саныннан Советы депутатлары, Жирлек.

Башлыгы V. БАШКАРМА КОМИТЕТЫ ЖИРЛЕГЕ

47 Статья. Башкарма комитеты вәкаләтләре

Башкарма комитет Жирлеге башлыгы:

1) өлкәсендә планлаштыру, бюджет, финанслар һәм исәп алу:

- бюджеты проектын тези, Жирлек бюджеты үтәләше турындагы хисапны жирлек әзерли планнары проектлары һәм программаларын комплекслы социаль-икътисадый үсеш Жирлеге;

- Жирлек бюджетының үтәләшен тәмин итә, программаларының һәм планнарының үтәләшен оештыра, комплекслы социаль-икътисадый үсеш Жирлеге;

- эзерли отчет үтөлеше турында Жирлек бюджетының үтөлеше турында хисаплар планнарын һәм программаларын комплекслы социаль-икътисады үсеш Жирлеге;

- статистик күрсәткечләрне жыюны оештыра, характерлаучы халәтен икътисад һәм социаль өлкә Жирлеге һәм представление күрсәтелгән мәгълүматларны дәүләт житәкчелеге органнары закон белән билгеләнгән тәртиптә житкерелә;

2) өлкәсендә муниципаль милек белән идарә итү, үзара мөнәсәбәтләрне белән предприятияләр, учреждениеләр һәм оешмалар авыл Жирлеге территориясендә:

- ул һәммушеством, муниципаль милектә булган Жирлеге хәл итә, сораулар тәзү, сатып алу, файдалану, кушуы һәм арендаулау объектларын муниципаль милек;

- очракларда, определяемых Советы карары нигезендә, Жирлек эзерли һәм кертә килештерү (раслау) Жирлек Советы тәкъдимнәр муниципаль милекне читләштерү турында, шул исәптән аны хосусыйлаштыру;

- тәзи белән предприятияләр, оешмалар, түгел находящимися муниципаль милектәге, шартнамәләр турында хезмәттәшлек итү, икътисади һәм социаль үсеше Жирлеге; урнаштыруга ярдәм булдыру, Жирлек территориясендә предприятияләр, төрле милек формасындагы өлкәсендә халыкка хезмәт күрсәтү;

- нигезендә билгеләнгән Жирлек Советы, тәртип булдыра муниципальные предприятие һәм учреждение билгели максатлары, шартлары һәм тәртибе, аларның эшчәнлеген, раслый, аларның уставларын тәэмин итә финанслау муниципаль казна учреждениеләре, хәл итә мәсьәләләре үзгәртеп кору һәм бетерү муниципаль учреждений һәм предприятияләр билгели контракт нигезендә һәм освобождает от биләп аларның житәкчеләре;

- тәэмин итә тормышка ашыру өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр күрсәтү өчен муниципаль ихтыяжларын тәэмин итү; гамәлгә ашыра финанс белән тәэмин итү үтәү муниципаль биремнәр бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр; заказчысы төзекләндерү эшләре авыл Жирлеге, коммуналь хезмәт күрсәтү, халыкның объектларын тәзү һәм төзекләндерү, социаль инфраструктуралары, продукция житештерү, хезмәт күрсәтү өчен кирәкле канәгәтләндрү көнкүреш һәм социаль – мәдәни ихтыяжларын халыкның бу кулланып башка эшләр башкару каралган, моның өчен үзебезнең Жирлекнең материал һәм финанс чараларын;

3) кулланы өлкәсендә, жир һәм башка табигать ресурсларын саклау, әйләнә-тирә табигать мохитен саклау:

- планлаштыра һәм оештыра жирләрдән рациональ файдалану һәм саклауны, муниципаль милектә булган;

- бирә һәм изымает, шул исәптән сатып алу юлы белән билгеләнгән тәртиптә, жир участокларын авыл Жирлеге территориясендә;

- турында халыкка хәбәр итә, экологик шартларда үтте, дип хәбәр итә, тиешле органнарга предприятие, учреждение, организаций, рес угрозу әйләнә-тирә мохиткә, боза торган законнар турында природопользовании;

4) өлкәсендә авыл хужалыгын үстерү һәм эшкуарлык:

- булдыра үстерү өчен шартлар тудыру, авыл хужалыгы производствосын һәм базарын киңәйтү беләнельскохозяйственной продукциясе, чимал һәм азык-төлек өчен шартлар булдыра " кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү;

5) өлкәсендә, торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү:

- эзерли, кертә утвржденит авыл Жирлеге Советы һәм тормышка ашыра программасын комплекслы үсеше коммуналь инфраструктура системаларын Жирлеге башлығы, комплекслы рәвештә транспорт инфраструктурасын үстерү Жирлеге, комплекслы рәвештә социаль инфраструктураны үстерү
Авыл жирлеге [таләпләр](#) аларга Россия федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә Федерациясе, шулай ук кертә авыл Жирлеге Советы, аларның үтәлеше турында хисаплар;

- булдыра өчен шартлар тәэмин итү, Жирлекнең хезмәтләр, элемтә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү, базар һәм ярминкәләр оештыра;

- өчен шартлар булдыра күпләп ял итү, Жирлекнең һәм оештыру обустройства халык күпләп ял итә торган;

- оештыра күрсәтү акчаларын ритуаль хезмәтләр күрсәтү һәм тәэмин итә, күмү урыннарын карап тоту;

6) . төзекләндерү сферасында:

- оештыра жыю һәм чыгару көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чар;

- оештыра территорияне төзекләндерү Жирлеге (кертәп, урамнарны яктырту, яшелләндерү, урнаштыруга күрсәткечләр белән наименованиями урам һәм йорт номерлары, урнашу һәм содержание кече архитектура формаларын);

- аларга адреслары объектлары адресации, үзгәртә, аннулирует адресларны урнаштыра мәгълүматны дәүләт адреслы һәм индивидуаль алым реестрында.

7) саклау өлкәсендә гражданның хокукларын һәм ирекләрен тәэмин итү, законлылык:

- тәэмин итә территориясендә Поселения үтәү закон актларын дәүләт хакимияте органнарының һәм жирле үзидарә органнарының, гражданның хокук һәм ирекләрен саклауны;

- обжалует билгеләнгән тәртиптә, шул ук исәптән судта яки арбитраж судта, хокук бозучы жирле үзидарә органнары актлары турындарганов дәүләт хакимияте һәм дәүләт, вазыйфаи затлар, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар;

- тәэмин итә беренчел чаралар, янгын куркынычсызлыгы, Жирлекнең торак пунктлары чикләрендә;

- ярдәм күрсәтә, гражданның һәм алар турындабъединениям урнаштыруда катнашучы жәмәгать тәртибен саклау өчен шартлар булдыра эшчәнлеге халык дружиналары;

- башкара оештыру ягыннан һәм матди-техник тәэмин итү, эзерләү һәм үткөрү, муниципаль сайлаулар, жирле референдум, тавыш бирү буенча отызу Жирлеге депутаты, тавыш бирү мәсьәләләре буенча үзгәрешләр чикләрен билгеләү Жирлек, үзгәрешләр Жирлеге;

- оештыра, профессиональ эзерлек һәм квалификация күтәрү сайланулы вазыйфаи затларын, жирле үзидарә әгъзалары, сайланулы органыов жирле үзидарә органнары, депутатлар, Жирлек Советы, шулай ук һөнәри эзерләүне һәм аларның квалификациясен күтәрү, муниципаль хезмәткәрләр һәм муниципаль учреждениеләре хезмәткәрләрен;

- башкара законнарда каралган чаралар үткөрү белән бәйлә жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар, оешма, спорт, тамаша һәм башка массакуләм ижтимагый чаралар;

8) өлкәсендә медальтурлары, спорт һәм балалар белән эшләү һәм яшьләр:

- өчен шартлар булдыра ялын оештыру һәм тәэмин итү, Жирлекнең хезмәттеннән мәдәният оешмалары;

- тәэмин итә, үсеш өчен шартлар, Жирлек территориясендә физик культура һәм массакүләм спорт, оештыра үткөрү рәсми физкультура-сәламәтләндрерү һәм спорт чараларын Жирлеге

- оештыра һәм гамәлгә ашыра буенча чаралар колыоте балалар һәм яшьләр белән Жирлектә;

9) өлкәсендә үтәү тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрән жирле үзидарә органнарына Жирлеге федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары;

- башкара аерым государственные вәкаләтләр бирелгән жирле үзидарә органнарына Жирлек нигезендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары;

- исәбен алып бара һәм урынлы кулланылышын тәэмин итә, матди һәм финанс чаралары тапшырылган для дәүләт вәкаләтләрән гамәлгә ашыру;

- тәкъдим итә гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшырылган дәүләт вәкаләтләрән билгеләнгән тәртиптә тиешле федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары;

- тәэмин итә дополнительное куллану матди ресурслар һәм финанс чаралары, хакимият органнары карамагында булган авыл Жирлеге үзидарә органнарының башкару өчен аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрән Советы карары нигезендә, Жирлек; 10. башка вәкаләтләр:

- башкара оештыру, хокукый, мөгълүмати, матди - техник һәм башкача тәэмин итү эшчәнлеге авыл Жирлеге Башлыгы;

- архив фондларын булдыруны тәэмин итә Жирлеге;

- турында карар кабул итә башкараии гражданның үтәү теләкләре буенча социаль әһәмияткә ия булган авыл Жирлеге өчен эш башкару (шул исәптән кизү) максатларында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү Жирлеге каралган подпунктами 4, 9 статьясындагы 1 пунктының 6 әлеге Устав һәм аларны үткөрү эшләрән оештыра;

Социаль әһәмиятле эшләрәнә мөмкин отнесены гына эш таләп ителә торган махсус һөнәри эзерләү.

К үтәү, социаль әһәмиятле эшләрнең ала жәлеп ителергә совершеннолетние хезмәткә сәләтле халкы Поселения буш төп эш яки уку вакытта түләүсез нигездә түгел, артык бер тапкыр өч ай. Шул ук вакытта озынлыгы социаль әһәмиятле эшләрнең алмый тан дүрт сәгать рәттән.

- башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра буенчаопросам жирле әһәмияттәге тыш, Жирлекнең вәкаләтләрән караган законнар, әлеге Устав, карарлар Жирлек Советы компетенциясенә Советы Жирлеге яки башка органнары, жирле үзидарә Жирлеге.

2. Исполнительный комитеты Жирлеге түбәндәге вәкаләтләрне тормышка ашыра мәсьәләләрне хәл итү дә кертелгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләрәнә Жирлеге башлыгы:

- булдыра музейлар Жирлеге;

- кыла нотариальные гамәлләр законнарда каралган очракта отсутствия Жирлектә нотариус;

- тормышка ашыруда катнаша эшчәнлеге буенча опека һәм попечительлек;

- гамәлгә ашыру өчен шартлар булдыра эшчәнлегә белән бәйлә хокукларын гамәлгә ашыруны жирле милли-мәдәни Жирлек территориясендә;
- күрсәтә содействие милли-мәдәни үсешенә, Россия Федерациясе халыкларының чараларын тормышка ашыру өлкәсендә милләтара мөнәсәбәтләрне Жирлек территориясендә;
- катнаша, оештыру һәм гамәлгә ашыру буенча чаралар мобилизацион муниципальных предприятиеләре һәм учреждениеләре территориясендәгә Жирлегә;
- булдыра муниципаль янгын саклауга;
- өчен шартлар булдыра туризмны үстерү;
- ярдәм күрсәтә жәмәгать күчәтчелек комиссияләргә, гамәлгә ашыручы ижтимагый контрольдә тотуны тәэмин итү, кеше хокукларын һәм булышлык затларга мәжбүри тоту урыннарында.
- ярдәм күрсәтә жәмәгать оешмаларына инвалидлар, шулай ук ачылган тарафыннан гомумроссия ижтимагый объединениями инвалидлар оешмаларына әлегә Федераль закон нигезендә, 24 ноябрь, 1995 ел, №181-Социаль яклау ТУРЫНДА «ГЫ һәм» Россия Федерациясендә инвалидларны;
- өчен шартлар булдыра үткәрүне оештыру хезмәт күрсәтүләр сыйфатын бәйсез бәяләү организациями тәртиптә һәм шартларда, алар урнаштырылган, федераль законнар.
- бирә гражданның торак бинаны муниципаль торак фондыннан найм шартнамәләре буенча торак биналарны торак фондыннан социаль файдалану нигезендә торак законнодательством

49 Статья. Тәртибен билгеләү Башкарма комитеты Житәкчесе Жирлегә

1. Жирлек Башкарма комитетының Житәкчесен билгеләү үткәрелә конкурс нигезендә.
2. Шартлар Житәкчесе өчен контракт Исполнительного комитета жирлегә Советы тарафыннан раслана жирлегә гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә вәкаләтләрән жирле әһәмияттәгә мәсьәләләрне хәл итү һәм Татарстан Республикасы законы белән гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрән органнарынаганам жирле үзидарә органнары федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары;
3. Кандидатлар Житәкчесе вазыйфасына Башкарма комитеты Жирлегә ия булырга тиеш:
  - белгечлегә буенча югары һөнәри белем, «дөүләт һәм муниципаль идарә» йә югары һөнәри белем һәм өстәмә белем бирү белгечлегә буенча «дөүләт һәм муниципаль идарә» күләмендә кимендә 500 сәгать, подтвержденное тиешле документ бирелгән югары образларательным карамагындагы булган дөүләт аккредитациясе;
  - стажы муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфалары муниципаль хезмәтнең тиешле должностной төркеме яки тиңләштерелгән аның вазыйфаларда дөүләт гражданской хезмәте ике елдан да ким булмаган яисә белгечлегә буенча эш стажы кимендә биш ел;

- тәҗрибә идарә эшчәнлеге вазыйфаларда житәкче житәкчесенең урынбасары, оештыру формасына милек, дөүләт органы, жирле үзидарә органы, шулай ук граждандан хезмәтә житәкчеләре һәм аларның структур бүлекчеләре кимендә өч ел;

4. Конкурс Башкарма комитеты Житәкчесе вазыйфасын Жирлеге үткәрелә тәртиптә, билгеләнгәнхолдинг " Устав һәм Советы карары белән Жирлеге.

5. Расланганнан соң, Жирлек Советы шартларын Башкарма комитеты Житәкчесе өчен контракт Жирлеге Башлыгы Жирлеге двухнедельный срогы билгели датасын, вакытын һәм үткәрү урыны моһикурс, шулай ук раслый текст проектын контракт.

6. Конкурс шартлары, турында мәғлүматлар көне, вакыты һәм урыны, аны уздыру, проект контракт булырга тиеш басылып чыккан массакуләм мәғлүмат чараларына дә соңга калмыйча, 20 көн конкурсны үткәрү.

7. Өчен конкурсны уздыру хасил була конкурс комиссиясе. Гомуми саны конкурс комиссиясе әғзаларының билгеләнә Советы Жирлеге.

8. Яртысы конкурс комиссиясе әғзаларының жирлеге билгеләнә жирлек Советы, ә икенче яртысы – Житәкчесе, Башкарма комитетта яшел Үзән муниципаль районы.

9. Зат вазыйфага билгеләнә Башкарма комитеты Житәкчесе Жирлеге Советы Жирлеге арасынан кандидатлар тәкъдим ителгән конкурс комиссиясе тарафыннан конкурс нәтижәләре буенча.

10. Контракт белән Башкарма комитет Житәкчесе Жирлеге төзелә авыл Жирлеге Башлыгы.

Башлыгы XI. МУНИЦИПАЛЬ ХОКУКЫЙ АКТПАР ЖИРЛЕГЕ

67 Статъя. Система муниципаль хокукий актлар Жирлеге

1. Системасына муниципаль хокукий актлар Жирлеге керә:

- 1) Уставына Жирлеге;
- 2) хокукий актлар кабул ителгән жирле референдумда;
- 3) норматив һәм башка хокукий актлары Советы Жирлеге;
- 4) норматив һәм башка хокукий актлары авыл Жирлеге Башлыгы, бүтән органнары һәм вазыйфаи затлар һәм жирле үзидарә каралган Устав.

2. Уставына Жирлеге һәм оформленные рәвешендә хокукий актлар кабул ителгән карарлар жирле референдумы булып тора актлар югары юридик көче системасында муниципаль хокукий актларны, аларгаеют турыдан-туры гамәлдә була һәм кулланыла бөтен территориясендә Жирлеге.

Башка муниципаль хокукий актлар түгел тиеш каршы килмәскә чын Уставы һәм хокукий актларга, кабул ителгән жирле референдумда.

3. Муниципаль хокукий актлар кабул ителгән оргабезнең һәм урындагы затлары тарафыннан жирле үзидарә тиеш, обязательно бөтен территориясендә үтәү Жирлеге.

4. Муниципаль хокук актларын үтәмәү кебек гражданданнар, оешмалар житәкчеләре, вазыйфаи затлар, дөүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә

органнары жаваплы жаваплылык федераль законнар нигезендә һәм Татарстан Республикасы Кодексына административ хокук бозулар турында.

5. Муниципаль хокукый актлар Жирлеге Конституциясенә каршы килмәскә тиеш " Россия Федерациясе, федераль конституция законнарына, федераль законнарга һәм башка норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе, шулай ук Татарстан Республикасы Конституциясенә, законнарына, бүтән норматив хокукый актларга, Татарстан Республикасы.

4. Муниципальные хокукый актлар мөмкин отменены яки аларны гамәлгә мөмкин туктатылган органнары һәм вазыйфаи затлары тарафыннан жирле үзидарә органнары, принявшими (издавшими) тиешле муниципаль хокукый акт, конституция, ә өлешендә, көйләү гамәлгә ашыру турындарганнары жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрен аларга федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары, - шуңа вәкаләтле дөүләт хакимияте органы, Россия Федерациясе йә вәкаләтле вәкил органом Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте.

5. Гамәлгә кертү, муниципаль хокукый акт түгел ия булган норматив характердагы, кичекмәстән приостанавливается итүче (издавшим), аның жирле үзидарә органы яки вазыйфаи зат тарафыннан жирле үзидарә очракта, алу, тиешле күрсәтмәләр вәкаләтле Вәкил Россия Федерациясе Президенты каршындагы эшкуарлар хокукларын яклау буенча, выданного законнар нигезендә Россия Федерациясе буенча вәкаләтле затлар турында зашиул эшкуарлар хокукларын. Үтөлеше турында полученного күрсәтмәләр Башкарма комитеты Жирлеге яки вазифаи затлар һәм жирле үзидарә хәбәр итәргә бурычлы Вәкаләтле вәкил Россия Федерациясе Президенты каршындагы хокукларын яклау буенча предпринимателей бу өч көнлек сөрөккә, ә авыл Жирлеге Советы - өч көннән дә соңга калмыйча кабул ителгән көннән соң аларга хәл.

6. Муниципаль норматив хокукый актлар затрагивающие тормышка ашыру мәсьәләләре эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген нигезләмәләренә ачыклау максатларында түгелобоснованно затрудняющих гамәлгә ашыру эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген тиеш, экспертиза үткөрелгән жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә муниципаль норматив хокукый актлары нигезендә Татарстан Республикасы законы белән.

Мәкалә 70. Әзерлек муниципаль хокукый актлар

1. Проектларын, муниципаль хокукый актларны ала вноситься авыл Жирлеге Башлыгы, депутатлар, Жирлек Советы, Башкарма комитеты Житәкчесе органнары территориального ижтимагы үзидарә, инициативными төркемнәре гражданныр, шулай ук Ревизия комиссиясе Жирлеге мәсьәләләре буенча аны алып бару.

2. Кертү тәртибе проектларын, муниципаль хокукый актлар исемлеге һәм формасы прилагаемых аларга документлар билгеләнә һәм Регламент нигезендә, Жирлек Советы, авыл Жирлеге Башлыгы, Башкарма комитет Житәкчесе Поселения.

3. Яшел үзән шәһәр прокуроры каршындагы билгеләү барышында үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру кирәклегә камилләштерү, гамәлдәге норматив-хокукый актларга кертәргә, жирле үзидарә органнарына Жирлеге, обладающие хокукларынны закон чыгару инициативалары, тәкъдимнәр үзгәртү турында, хакында допөлнени, бетерү турында яки кабул итү һәм муниципаль норматив хокукый актларга.

4. Проектлар муниципаль норматив хокукый актлары, затрагивающие тормышка ашыру мәсьәләләре эшкуарлык һәм инвестиционной эшчәнлеге, тиеш,

жайлау йогынтысын бәяләү үткәрелә торган жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә муниципаль норматив хокукий актлары нигезендә Татарстан Республикасы законы белән.

Бәяләү сала буоздействия муниципаль норматив хокукий актлар проектларын нигезләмәләрне ачыклау максатларында ясала, вводящих избыточные вазыйфаларын башкаручы, тыюлар һәм чикләүләр өчен субъектларының эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлегә яки күтәрергә, аларны введению, шулай ук нигезләмәләрен күтәрергә барлыкка килүгә нигезсез чыгымнар субъектларының эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлегә һәм жирле бюджетлардан.

74 Статъя. Тәртип бастырып чыгару (обнародования) һәм аларның үз көченә керү муниципаль хокукий актлар

1. Карарлар Жирлек Советы үз көченә керә соң 10 көннән аларны имзалау авыл Жирлеге Башлыгы, башкача билгеләнмәгән булса, үзләренә билгеләнгән карары белән.

Хокукий актлар авыл Жирлеге Советының салымнар һәм жыемнар турында үз көченә керә нигезендә Налоговым кодексы, Россия Федерациясе.

Карарлар Жирлек Советы кабул итү турында Жирлеге Уставының яки үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү чын Уставы үз көченә керә билгеләнгән тәртиптә федераль закон нигезендә, Устав.

2. Хокукий актлар Башлыгы Поселения, Башкарма комитет Житәкчесе Жирлеге, башка вазыйфаи затлар һәм жирле үзидарә органнары үз көченә керә көннән аларның кул кую билгеләнмәгән булса үзләре актлар.

3. Муниципаль хокукий актлар, затрагивающие хокуклары, ирекләре һәм вазыйфаларын, кеше һәм гражданның үз көченә керә соң, аларны рәсми бастырып чыгару (обнародования).

4. һәр муниципаль хокукий акт тиеш карап торырга, аның реквизитлары: исеме, датасы, аны кую өчен хокукий акт кабул ителгән Советы Поселения – шулай ук датасын, аны кабул итү Советы Жирлеге), теркәү номеры, атамасы вазыйфаи затлар подписавшего хокукий акт.

5. Хәл Советы Жирлеге бюджеты турында Жирлеге турында хисабында турында, аның үтәләше турында билгеләү, жирле салымнар һәм жыюов, Совет Регламентына

Жирлеге, башка норматив-хокукий актлар кабул ителгән Жирлек Советы, авыл Жирлеге Башлыгы, Башкарма комитет Житәкчесе Жирлеге булырга тиеш рәсми басылып чыккан (обнародованы) бу десятидневный көннән аларның астында "писания кала, муниципаль хокукий актларны яки аларның аерым нигезләмәләрен үз эченә алган мәгълүмат тарату, аларда чикләнгән федераль закон.

6. Аларны рәсми бастырып чыгару мәжбүри (обнародованию) тиеш, шулай ук ненормативные хокукий актлар итеп билгеләп кую турында муниципаль сайлаулар, жирле референдум, тавыш бирү буенча отзыву Советы депутаты

Авыл жирлеге буенча чикләрен үзгәртү, үзгәртеп Жирлеге, сайлау Жирлек Башлыгы һәм аның заместителмин, билгеләп кую Башкарма комитеты Житәкчесе Жирлеге башлыгы, аның урынбасары һәм башка актлары нигезендә законнар белән билгеләнгән.

7. Ненормативные муниципаль хокукий актларга, рәсми бастырып чыгару (обнародование), алар нигезендә законнарда яки Устав түгел булып тора мәжбүри

булырга мөмкин, басылып чыккан (обнародованы) карары буенча издавших аларны органнары яки вазыйфаи затлар һәм жирле үзидарә Жирлеге.

8. Шул нәшер итү (обнародовании) указыаються реквизиатлар муниципаль хокукий акт.

9. Рәсми бастырып чыгару (обнародование) муниципаль хокукий актларны гамәлгә аша:

1) рассылки (тарату) бу централизованном тәртибе текст хокукий акт халкына Жирлеге, шул исәптән рәвешендә махсус хұбұрдарлыкны " басмасы;

2) урнаштыру текст хокукий акт махсус стендларында территориясендә торак пункт, Жирлек. Количество күрсәтелгән, биредә аларга һәм урыннар, аларның урнашу раслана Жирлек Советы һәм тәэмин итәргә тиеш мөмкинлеге каршылыксыз танышу тексты белән муниципаль хокукий акт, Жирлек халкы.

3) урнаштыру текст хокукий акт чикләре Турында «фициальном хокукий мәгълүмат порталында» Татарстан Республикасы <http://pravo.tatarstan.ru>).

10. Шул нәшер итү (обнародовании) муниципаль хокукий акт булырга тиеш указана дата обнародования тиешле акт, ул туры килергә тиеш багышланган бучала рассылки (тарату) актың яки аның урнашу мәгълүмат стенды янында.

11. Муниципаль норматив хокукий актлар затрагивающие хокуклары, ирекләре һәм вазыйфаларын, кеше һәм гражданның хокукий статусын билгели торган жирле үзидарә органнары, муниципальных предприятияләре һәм учреждениеләре жибәрелә авыл Жирлеге Башлыгы юстиция Министрлыгына кертү өчен, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларының бердәм банкы Татарстан Республикасы тәртиптә һәм билгеләнгән срокларда законодательством.

Башлыгы XII. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӨТЕ

Мәкалә 80. Хокукларын һәм вазифаларын, муниципаль хезмәткәрнең

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) белән танышу, документлар, устанавливающими аның хокуклары һәм бурычлары буенча биләгән муниципаль хезмәт, критериями сыйфатын бәяләү вазыйфаи бурычларын үтәү һәм шартлары алга таба мавыктыру буенча хезмәт;

2) тәэмин итү буенча оештыру-техник шартлыовий өчен кирәкле вазыйфаи бурычларын үтәү;

3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр нигезендә хезмәт законнары законнары, муниципаль хезмәт турында һәм хезмәт килешүендә (контракты);

4) ял обеспечиваемый установлением нормальной дөвамлылыгына эш (хезмәт) вакыты, сорап, ял көннәрен һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук еллык оплачиваемого отпуск;

5) алу билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат һәм материаллар өчен кирәкле исполнения вазыйфаи бурычларын, шулай ук тәкъдимнәр кертү эшчәнлеген камилләштерү турында жирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе шәһәр жирлеге;

6) чарада үз инициативасы буенча конкурста вакантлы вазыйфасы муниципаль хезмәт;

7) квалификациясен күтәрү нигезендә муниципаль хокукий акты белән жирле бюджет хисабына;

- 8) саклауга үз шәхси мәгълүматларны;
- 9) танышу, барлык материаллар үзенең шәхси эше белән отзывами турында профессиональной эшчәнлеге һәм башка документлар кадәр кертү, аларны аның шәхси эше, шулай ук приобщение к шәхси эш, аны язмача аңлатма бирегез;
- 10) хокукын да кертеп, берләшергә, һөнәр берлекләре төзү, үз хокукларын яклау өчен, социаль-икътисади һәм профессиональных мәнфәгатьләрен;
- 11) карау, индивидуаль хезмәт бәхәсләрен нигезендә, хезмәт законнары, яклауга үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен муниципаль хезмәттә дә кертеп, обжалование судка аларны бозу;
- 12) пенсия обеспечение нигезендә Россия Федерациясе законнары.

2. Муниципаль хезмәткәр очрактан тыш, муниципаль хезмәткәрнең, замещающего вазыйфасына Башкарма комитеты Житәкчесе контракт буенча хокукы белән алдан язмача уведомлением представителя яллаучы үтәргә бүтән оплачиваемую эшен, әгәр бу повлечет артыннан конфликт мәнфәгатьләрен һәм әгәр дә башкасы Федераль законда, муниципаль хезмәт Турында «Россия Федерациясе».

3. **Муниципаль хезмәткәр бурычлы:**

- 1) үтәргә Конституцию Россия Федерациясе федераль конституциячел законнарга, федераль законнарга, башка норматив-хокукый актлары, Россия Федерациясе Конституциясенә, Татарстан Республикасы законнарына һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы настоящий Уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;
- 2) вазыйфа йөкләмәләрен нигезендә должностной инструкцией;
- 3) үтәргә үтәгәндә вазыйфаи бурычларын хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, гражданның һәм организаций;
- 4) үтәргә билгеләнгән жирле үзидарә органында, сайлау комиссиясе аппаратында шөһәр жирлеге кагыйдәләре эчке хезмәт тәртип, должностную инструкцию, эш тәртибе белән хезмәт мәгълүмат;
- 5) ярдәм итәргә дәрәжәсе, квалификация өчен кирәкле вазыйфаи бурычларын тиешенчә үтәү;
- 6) түгел разглашать мәгълүматлар, куркынычсызлыкның дәүләт һәм бүтән охраняемую федераль законнар хәбәрләшү, шулай ук мәгълүматлар рәвешенә әйләнгән, аңа известными үтәргә бәйлә рәвештә вазыйфа, шул исәптән мәгълүматлар кагылышлы шәхси тормышы һәм гражданның сәламәтлеген яки затрагивающие аларның намусына;
- 7) сакларга, дәүләт һәм муниципаль милек, шул исәптән предоставленное аңа для вазыйфаи бурычларын үтәү;
- 8) тәкъдим билгеләнгән тәртиптә каралган Россия Федерациясе законнары турында мәгълүматлар үзенең һәм әгъзалары үз гаиләсе;
- 9) хәбәр яллаучы вәкиленә чыгуы турында бер гражданлыгы Россия Федерации көнендә чыгу Россия Федерациясе гражданлыгы яки сатып алу турында гражданлыгы ил дәүләте көндә гражданлыгы алу, чит ил дәүләте;
- 10) үтәргә чикләүләр, йөкләмәләр үтәргә, бозмаска, тыюлар, пенсиорые гы Федераль законда билгеләнгән муниципаль хезмәт Турында «
» Россия Федерациясе һәм башка федераль законнар;

11) уведомлять язма рәвештә үз иткән көнгә башлыгы турында шәхси кызыксыну башкарганда вазифаи обязанностей, ул китерергә мөмкин конфликту мәнфәгатләрән, һәм чаралар күрү һәм булдырмау буенча мондый конфликт.

4.Муниципаль хезмәткәр хокуклы түгел башкара әлеге аңа хокукка каршы кушты.

Мәкалә 80.1. Тамаша турындагы мәгълүматларны керемнәре, чыгымнары турында, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы

1. Муниципаль хезмәткәр, замещающий вазыйфасы муниципаль хезмәт, включенную тиешле исемлеге, бурычлы данын турында мәгълүматлар үзләренәң чыгымнары турында, шулай ук үз хатынының (ире) һәм балигь булмаган балаларының тәртиптә һәм форма буенча, алар, билгеләнгән тәкъдим итү өчен белешмәләр бирү турында керемнәре, чыгымнары турында, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре дәүләт, гражданскими хезмәткәрләр, Россия Федерациясе субъектларының.;"

2. Контрольдә тоту чыгымнары керемнәренә муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (ире) һәм балигь булмаган балалар, аларның керемнәре башкарыла каралган тәртиптә Федераль закон нигезендә, 25 декабрь, 2008 ел, №273ФЗ «коррупциягә каршы тору ТУРЫНДА» Федераль закон нигезендә контрольдә тоту Турында «чыгымнары керемнәренә дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның, һәм башка затларның, аларның керемнәре,» норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе Президенты өченконами һәм башка норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе субъектларының муниципаль норматив хокукый актлары булып тора правонарушением, влекущим увольнение муниципаль хезмәткәрнең белән муниципаль хезмәт.

81 Статья. Чикләүләр һәм тыюлар белән бәйлә муниципаль хезмәтә

1. Гражданин түгел, бәлки кабул муниципаль хезмәткә, ә муниципаль хезмәткәр алмый булу, хезмәттә очракта:

1) осуждения аны жәзага, гаризалючающему мөмкинлеге вазыйфаи бурычларын үтәү буенча муниципаль хезмәт вазыйфасын, суд карары буенча, вступившему закон көченә кәргән;

2) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шөгыйльләну шәхсэн яки аша доверенных затлар, шулай ук катнашырга управлефәнни-тикшеренү институты хозяйствующим субъекты (очраклардан тыш, торақ, торақ-төзелеш, гаражного кооперативлары, бакчачылык, огороднического, дача кооперативлары, ширкәт күчәмсез милек хужалары һәм профсоюз теркәлгән билгеләнгән тәртиптә), әгәр дә башкасы федераль законнар яисә әгәр билгеләнгән тәртиптә муниципаль хокукый акты нигезендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары, үзенә йөкләнгән катнашырга управлению бу оешма;

3) булу комачаулый торган авыруларның булуы муниципаль хезмәткә кабул ителү яки аны узуга һәм подтвержденного карары медицина учреждениеләре. Диспансерлаштыру узуга тәртибе, андый авырулар һәм формасы заключения медицина учреждениесе тарафыннан билгеләнә вәкаләтле вәкилнең Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан федераль башкарма хакимият органы тарафыннан;

4) якын туганлык яки үзлекләре (әти-әнисе, хатыны, балалары, абыйлары, апалары, шулай ук абыйлары, апалары, родитчыршы, балалар-хатынлы һәм хатынының бала) белән муниципаль берәмлек башлыгы житәкли жирле администрациягә тапшырыла, әгәр биләүгә муниципаль хезмәт белән бәйле непосредственной подчиненностью яки подконтрольностью моңа вазифаи лицу яки муниципаль хезмәткәргә, әгәр биләүгә муниципаль хезмәт белән бәйле непосредственной подчиненностью яки подконтрольностью берсен икенчесенә;

5) туктату гражданлыгы Россия Федерациясе гражданлыгын туктату иностранного дәүләт – катнашучы халыкара килешү Россия Федерациясенә алар нигезендә чит ил гражданыны хокукына ия булу, хезмәттә, сатып алу, аларга чит ил гражданлыгы йә дәүләт алу, аларга төрдәге , тору кәгазен яки башка раслаучы документны хокукы даими яшәү гражданы Россия Федерациясе территориясендә, чит ил дәүләте түгел булып саналган катнашкан халыкара килешү Россия Федерациясе нигезендә которым Россия Федерациясе гражданы булган, гражданлыгы, чит ил дәүләте, хокукына ия булу, муниципаль хезмәттә;

б) булу гражданлыгы чит дәүләт (чит дәүләтләрнең), очрактардан тыш, муниципаль служащий булып, чит ил гражданы, дәүләт - катнашучы халыкара килешү Россия Федерациясенә алар нигезендә чит ил гражданыны хокукына ия булу, муниципаль хезмәттә;

7) тамаша ялган документлар яки заведомо турындажных мәгълүматларны хезмәткә кергәндә;

8) непредставления каралган әлеге Федераль закон, «муниципаль хезмәт Турында» Россия Федерациясе Федераль закон нигезендә, 25 декабрь, 2008 ел, № 273-ФЗ «коррупциягә каршы тору ТУРЫНДА» һәм башка федераль законнар белешмәләренә яки тапшыру заведомо недостоверных яки тулы булмаган белешмәләр хезмәткә кергәндә.

1.1. Гражданин алмый итеп билгеләнде Башкарма комитеты Житәкчесе Поселения контракт буенча, ә муниципаль хезмәткәр алмый бетерергә вазыйфасына Башкарма комитеты Житәкчесенә авыл Жирлеге буенча контракт очракта, якын туганлык яки үзлекләре (әти-әнисе, хатыны, балалары, абыйлары, апалары, шулай ук бертуган, сестры, әти-әниләр, балалар-хатынлы) белән авыл жирлеге Башлыгы.

2. Шул сәбәпле барышы муниципаль хезмәт, муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) тору органы әгъзасы идарәсе коммерция оештыру, әгәр дә башкасы федераль законнар белән яки еслһәм билгеләнгән тәртиптә муниципаль хокукый акты белән федераль законнар нигезендә һәм законнары, Россия Федерациясе субъекты үзенә йөкләнгән катнашырга идарәсендә бу оешма;

2) бетерергә вазыйфасы муниципаль хезмәт очракта:

ә) сайлау яки билгеләү дәүләт вазыйфасына Россия Федерациясе йә дәүләт вазыйфасына Россия Федерациясе субъекты очракта, шулай ук вазыйфага дәүләт хезмәте;

б) сайлау яки билгеләү өчен муниципальную вазыйфасына;

в) сайлау өчен оплачиваемую сайлау вазыйфасына органында һөнәри берлеге, шул исәптән выборном органында беренчел профсоюз оешмасы төзелгән жирле үзидарә органында, аппаратында сайлау комиссиясе, муниципаль берәмлек;

3) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шөгыйльләну;

4) булырга поверенным яки вәкиле өченче затлар эшләре буенча жирле үзидарә органында, сайлау комиссиясе муниципаль берәмлек бар, аларда ул замещаает муниципаль хезмәт вазыйфасына йә алар турыдан-туры подчинены яки подконтрольны аңа, әгәр дә башкасы федераль законнар;

5) алу белән бәйле вазифаи хәле яки үтәүгә бәйле рәвештә кадәрлжностных бурычларын акчалата түләү нче физик һәм юридик затлар (бүләкләр, акчалата бүләк, ссуды, хезмәтләр күрсәтүгә түләү өчен күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка акчалата түләү). Бүләкләр алган муниципаль хезмәткәрләргә бәйле рәвештә протокольными чаралар белән служебными командировками һәм башка рәсми чаралар, таныла муниципаль милек һәм тапшырыла муниципаль хезмәткәрләргә буенча акту татарстанда жирле үзидарә органына, сайлау комиссиясенә муниципаль берәмлек бар, аларда ул замещаает вазыйфасы муниципаль хезмәт очрактан тыш, билгеләнгән Гражданлык кодексы Россия Федерациясенә;

6) выезжать бу командировкалар гьчен акчалары исәбеннән физик һәм юридик затлар өчен һәмсклчением командировок тормышка ашырылучы бу үзара нигезендә килешенеп органы, жирле үзидарә органнары, сайлау комиссияләре, башка муниципаль берәмлекләр, шулай ук дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары иностранных дәүләтләр, халыкара һәм чит ил коммерциячел булмаган оешмалар;

7) куллану максатыннан белән бәйле булмаган үтәлешен, вазыйфаи бурычларын, акча, матди - техник, финанс һәм башка тәэмин итү, башка муниципальное милек;

8) разглашать яки кулланырга максатыннан бәйле булмаган муниципаль хезмәте, белешмәләр, отнесенные федераль законнар нигезендә белешмәләрдән конфиденциального характердагы, яки служебную мәгълүматны рәвешенә әйләнгән, аңа күренекле сәбәпле, исполнением вазыйфа;

9) юл куярга ачык высказывания, фикерләр һәм бәя бирү, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында карата жирле үзидарә органы эшчәнлегә, сайлау комиссиясе, муниципаль берәмлек һәм аларның йҗлегә ил китҗкчелегә долмашина йөртүчеләр, әгәр дә ул керми һәм аның бүлә.

10) кабул итмичә язма рәхсәт муниципаль берәмлегә башлыгының бүләкләрен, мактаулы һәм махсус исем (кала, фәнни) чит дәүләтләренә, халыкара ораганизациячә, шулай ук сәяси партияләр, башка иҗтимагый берләшмәләр һәм дини берләшмәләренә, әгәр аны хезмәт вазыйфаларын керә белән үзара бәйләнештә, әлегә оешмалар һәм берләшмәләр;

11) куллану өстенлекләре вазыйфаи положениминем өчен сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук агитации мәсьәләләре буенча референдум;

12) файдаланырга үзенең вазыйфаи нигезләмә мәнфәгатләрендә сәяси партияләр, дини һәм башка иҗтимагый берләшмәләр, шулай ук ачыктан-ачык выражать мөнәсәбәт указанным берләшмәләренә сыйфатында муниципаль хезмәткәрнең;

13) булдырырга жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда структурасын сәяси партияләр, дини һәм башка иҗтимагый берләшмәләр (кала, һөнәри берлекләре, шулай ук ветеранских һәм башка органнары, иҗтимагый үзешчән сәнгать) яки әтәргеч булдыру, күрсәтелгән структуралары;

14) туктатырга вазыйфаи бурычларын үтәү максатыннан чыгып, жайга салу, хезмэт бөхөс;

15) керә составына идарә органнары, попечительских яки наблюдательных советлары, бүтән органнары һәм чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм гамәлдәге Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре каралмаган булса, халыкара шартнамәсе нигезендә Россия Федерациясе яки законнары

Россия Федерациясенә;

16) шөгыльләнергә башка язма рөхсәт яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) оплачиваемой эшчәнлегә финанслана бары тик өчен акчалары исәбеннән чит ил дөүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнын һәм гражданлыгы булмаган затларны, әгәр дә башкасы Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнары.

2.1. Муниципаль хезмәткәр, замещающий башлыгы вазифасын жирле үзидарә органнарының контракт буенча хокуклы түгел шөгыльләнергә башка оплачиваемой эшчәнлегә кала, мөгаллимлек, фәнни һәм бүтән ижат эшчәнлегә. Шул ук вакытта преподавательская, фәнни һәм бүтән ижат эшчәнлегә алмый финансироваться бары тик акчалары исәбеннән чит ил дөүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнын һәм гражданлыгы булмаган затларны, әгәр дә башкасы каралмаган булса, халыкара договором Россия Федерациясе яки Россия Федерациясе законнары. Муниципаль хезмәткәр, замещающий жирле администрация башлыгы вазифасына контракт буенча хокуклы түгел керә составына идарә органнары, попечительлек яисә наблюдательных советлары һәм инвентарлаштыру органнары, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм гамәлдәге Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре каралмаган булса, Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки кануннарыннан Россия Федерациясе.

2.2. Гражданин азат ителгәннән соң муниципаль хезмәт хокуклы түгел разглашать яки кулланырга мәнфәгатьләрендә оешмалар йә физик затларның мәгълүматлар конфиденциального характердагы яки служебную мәгълүматны рәвешенә әйләнгән, аңа күренекле үтәүгә бәйлә рәвештә вазыйфа.

2.3. Гражданин, замещавший вазифасын , муниципаль хезмәт, включенную вазыйфалары исемлегенә, билгеләнгән норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе дөвамында ике елга азат ителгәннән соң муниципаль хезмәт хокуклы түгел бетерергә хезмәт килешүе шартларында вазыйфасында оештыру һәм (яки) башкарырга, әлегә оешманың эшен шартларында гражданлык-хокукый шартнамә бу очракта, каралган федераль законнар белән, әгәр дә аерым функцияләре муниципаль (административ) идарәсенә әлегә оешма входили үз вазыйфаи (хезмәт) бурычлары, муниципаль хезмәткәрнең, ризалыгыннан башка тиешле комиссия таләпләрне үтәү буенча служебному муниципаль хезмәткәрләрнең үз-үзен тотышы һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу, аны бирелә тәртиптә устанавливаемом Россия Федерациясе норматив хокукый актлары.

Мәкалә 81.2 Таләпләр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үз-үзен тотыш

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) вазыйфа йөкләмәләрен намус белән, югары профессиональ дәрәжәдә;

2) тәэмин итү равное, беспристрастное мөнәсәбәт барысына да физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга да күрсәтергә өстенлек нинди дә булса ижтимагый яки дини оешмаларына, һөнәри яки социаль төркемнәре, гражданнарга һәм оешмаларга һәм юл куймаска предвзятости карата мондый берләшмә, төркем, оешмалар һәм гражданнар;

3) түгел гамәлләр кылу белән бәйлә йогынтысы нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм бүтән мөнфәгатләр комачаулаучы добросовестному вазыйфаи бурычларын үтәү;

4) үтәргә нейтральность, исключающую мөмкинлеге йогынты үз һөнәри служебную деятельность карарлар сәяси партия, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар;

5) күрсәтергә, корректность белән эш итүдә гражданнар;

6) хөрмәт күрсәтергә, әхлакый горәф-гадәтләренә һәм традицияләренә, Россия Федерациясе халыкларының;

7) исәпкә алу медальтурные һәм башка үзенчәлекләре, төрле этник һәм социаль төркемнәренә, шулай ук конфессияләренә;

8) ярдәм итәргә межнациональному һәм межконфессиональному согласию;

9) юл куймаска конфликтлы ситуацияләренә, сәләтле нанести зыян аның репутации яки авторитету муниципального органы.

2. Муниципаль хезмәткәр булган житәкчесе, бурычлы юл куймаска очраклары принуждения муниципаль хезмәткәрләренә катнашырга эшчәнлегенә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр.

Башлыгы XIV. ФИНАНС НИГЕЗЕ ЖИРЛЕГЕ

90 Статъя. Бюджет процессы Жирлегендә

1. Формалаштыру, раслау, бюджет үтәлеше, Жирлекнең һәм контрольдә аның үтәлешен гамәлгә ашырыла жирле үзидарә органнары Жирлеге мөстәкыйль. Буенчарядок формалаштыру, раслау һәм үтәү бюджеты Жирлеге билгеләнә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, федераль законнар һәм кабул ителгән, шулар нигезендә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары.

2. Бюджет проекты жирлеге Советы карар Жирлек бюджетын раслау, Жирлекнең еллык хисап турында, аның үтәлеше, квартал турында мәгълүматлар барышында бюджет үтәлешенә Жирлеге һәм халык саны муниципаль хезмәткәрләренә, жирле үзидарә органнары, коллүотников муниципаль учреждениеләре күрсәтеп, факттагы чыгымнарны аларны акчалата тотуга рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш (обнародованию).

3. Муниципаль хокукый актлар авыл Жирлеге Советы карарына үзгәрешләр кертү турында муниципаль хокукый актлар турында местных салымнар, муниципаль хокукый актлар авыл Жирлеге Советының жайга сала торган бюджет правоотношения, приводящие к үзгәртү керемнәр бюджетлар Россия Федерациясе бюджет системасының, вступающие үз көченә чираттагы финанс елында һәм план чорында, кабул ителергә тиеш түгел, соңрак, 10 көн кертү Жирлеге Советы проекты турында карар жирле бюджетта чираттагы финанс елына һәм план чорына.

4. Бюджет проекты Жирлеге төзелә һәм раслана срогы өч елга (чираттагы финанс год һәм план чорына).

5. Бюджет проекты Жирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә нигезендә социаль-икътисады үсеш фаразын Жирлеге финанс ягыннан тәэмин итү максатларында чыгым йөкләмәләрен Жирлеге.

6. Төзү проектгесе Жирлек бюджетының чираттагы финанс елына һәм план чорына нигезләнә:

1) нигезләмәләре юлламасын Россия Федерациясе Федераль Жыенга Россия Федерациясе, хәлиткеч бюджет сәясәтен (таләпләр бюджет сәясәте), Россия Федерациясенә;

2) Татарстан Республикасы Президенты юлламасында Дәүләт Советына Татарстан Республикасы;

3) төп юнәлешләре бюджет сәясәте Жирлеге һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре жирлеге;

4) социаль-икътисади үсеш фаразы Жирлеге;

5) бюджет фаразы Жирлеге (проектны бюджет фаразын, проектны үзгәрешләр бюджет фаразын) һәм ул озак сроклы чорга;

6) муниципаль программаларында Жирлеге (проектларында, муниципаль программалар, проектах үзгәрешләр күрсәтелгән программаларны).

5. Бюджет проектны төзү Жирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына нигезләнә:

1) Россия Федерациясе Президентының бюджет юлламасына;

2) Татарстан Республикасы Президенты Юлламасында Дәүләт Советына Татарстан Республикасы;

3) Социаль-икътисади үсеш фаразы Жирлеге;

4) Төп юнәлешләре бюджет һәм салым сәясәтенең Жирлеге.

6. Хәл бюджеты турында Жирлеге чираттагы финансовый елына һәм план чорына тиеш содәржаться төп характеристикасы бюджеты, аларга түбәндәгеләр керә керемнәренең гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләме, бюджет кытлыгы.

7. Хәл бюджеты турында Жирлеге " чираттагы финанс елына һәм паяңа чорда тиеш содәржаться бүлү нормативлары керемнәр бюджетлар арасында Россия Федерациясе бюджет системасының очракта, алар куелмаган бюджет кодексы, Россия Федерациясе законнарында, шулай ук прогнозируемые күләме бюджеты керемнәренең Поселения буенча төркемнәре, подгруппам һәм маддәләре код, төр керемнәр.

8. Карары белән бюджеты турында жирлеге белән билгеләнә:

1) исемлеге баш администраторларының бюджет керемнәренең Жирлеге;

2) исемлеге финанслау чыганакаларының баш администраторларының бюджет кытлыгын Жирлеге;

3) бүлү бюджет ассигнованиеләре түбәндәге бүлекләр буенча язылды, подразделам, максатчан статьялары һәм чыгымнар төрләре классификациясе чыгымнары бюджет чыгымнарның ведомство структурасы " чираттагы финанс елына һәм план чорына;

4) турындаший күләме бюджет ассигнованиеләре юллана торган ытһың гавами норматив йөкләмәләрне;

5) күләме бюджетара трансфертлар, получаемых башка бюджетларынан һәм

(яки) бирелә торган башка бюджетларына Россия Федерациясе бюджет системасының чираттагы финанс елында һәм план чорында;

6) гомуми күләме шартлы рәвештә утврждаемых (расланган) чыгымнар бюджеты Жирлеге беренче ел план чоры күләмендә, ким дигәндә 2,5 проценты чыгымнарның гомуми күләменнән Жирлеге, икенче ел план чоры күләмендә түгел, кимендә 5 проценты чыгымнарның гомуми күләменнән бюджеты Жирлеге;

7) чыганакалары финанслау дефициты бюджет Жирлеге билгеләнгән статьясы 96 Россия Федерациясе Бюджет кодексының чираттагы финанс елына һәм план чорына;

8) югары предел муниципаль эчке бурыч 1 гыйнварына киләсе елның өчен, чираттагы финанс елы һәм елдан-ел план чоры күрсәтеп, шул исәптән өске чиге бурычының, муниципаль гарантиям;

9) башка күрсәткечләр бюджеты Жирлеге билгеләнгән тиешенчә Россия Федерациясе Бюджет кодексы. һәм кабул ителгән, аның нигезендә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы муниципаль хокукый актларда авыл Жирлеге Советы.

11. Карар проектын бюджеты турында Жирлеге чираттагы финанс елына һәм план чорына тарафыннан раслана үзгәртү юлы белән план чорының параметрларын чорга расланган бюджет һәм добавления аларга параметрларын икенче ел план чоры бюджет проектынның.

Карар проектын бюджеты турында Жирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына уточняет күрсәткечләр расланган бюджет план чорының һәм раслый күрсәткечләр икенче ел план чоры составяемого бюджеты.

План чорының параметрларын төгәлләштерү чоры утврждаемого бюджеты Жирлеге предусматриваз:

1) Раслау уточнений күрсәткечләре булган предметы проектын карау турында карар бюджеты Жирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына;

2) Раслау арттыру яки киметү расланган күрсәткечләр ведомство структурасы расходов бюджеты Жирлеге йә кертү аңа бюджет ассигнованиеләре буенча өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) чыгымнар төрләре Жирлек бюджетының.

12. Бер үк вакытта карар проекты белән бюджеты турында Жирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына татарстан дәүләт Советы Буенчаэшләрне башкара тапшырыла:

- төп юнәлеш бюджет һәм салым сәясәтенең Жирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына;

- якинча социаль-икътисади үсеш нәтижәләре Жирлеге өчен узган чорда агымдагы финанс елы һәм ождаемые социаль-икътисадый үсеш нәтижәләре Жирлеге агымдагы финанс елы;

- социаль-икътисадый үсеш фаразы Жирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына;

- фараз төп характеристикаларын (керемнәренең гомуми күләме, турында гомумиъем чыгымнар, бюджет дефицитын) берләштерелгән бюджеты Жирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына;

- пояснительная хат проектына бюджет Жирлеге;

- алымнары (проектлар методикаларын) һәм исәп-хисап бүлү бюджетара трансфертлар;

- югары чик муниципаль бурычның ахыры, чираттагы финанс елы һәм ахырына һәр ел план чоры;
- программа проекты, муниципаль эчке бурыч алулары, чираттагы финанс елына һәм план чорына;
- проектларны, программаларны, муниципаль гарантияләр чираттагы финанс елына һәм план чорына;
- программа проекты бирү бюджет кредитлары чираттагы финанс елына һәм план чорына;
- бәяләү үтәлешен бюджетының агымдагы финанс елы;
- тәкъдим ителгән вәкиллекле тирә-ягын жыештырдылар. анами Жирлеге органнары, суд системасы органнары, муниципаль финанс контроле тудырылган шартлар вәкиллекле органнары Жирлеге, проектлар бюджет смет күрсәтелгән органнары, представляемые килеп чыккан очракта, разногласий белән Финанс органы Жирлеге карата күрсәтелгән бюджет смет;
- башка документлар һәм материалларны билгеләнгән Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм кабул ителгән, аның нигезендә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Устав белән.

13. Бюджет проектың төзү Жирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына башкарыла Финанс органы Жирлеге нигезендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, федераль законнар кабул ителгән, аның нигезендә һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары.

14. Башкарма комитет Жирлек каравына кертә авыл Жирлеге Советы карар проектың бюджеты турында Жирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына вакыты не соңрак агымдагы елның 15 ноябрендә.

15. Проектның карау тәртибе турында карар бюджеты Жирлеге " чираттагы финанс елына һәм план чорына һәм аны раслау, билгеле бер муниципаль хокукый акты белән авыл Жирлеге Советы тиеш тәэмин итәргә рассмотрение һәм раслау күрсәтелгән проект башланганчыга кадәр, чираттагы финанс елы һәм план чоры.

16. Карар бюджеты турында Жирлеге үз көченә керә 1 гыйнварда һәм 31 декабрә кадәр гамәлдә була финанс елы каралмаган булса, Бюджет кодексынанче Россия Федерациясе һәм (яки) карары белән бюджеты турында Жирлеге.

Карар бюджеты турында Жирлеге кичермәчәк рәсми опубликованио дә соңга калмыйча, ун көннән соң, аның кул кую билгеләнгән тәртиптә.

17. Жирле үзидарә жирлеге тәэмин ителәр сбалансированность жирлек бюджетының һәм үтәү билгеләнгән федераль законнары һәм Татарстан Республикасы законнарын жайга салу буенча бюджет правоотношений, гамәлгә ашыру бюджет процессының күләме кытлыгы, күләмен һәм структурасын муниципаль бурыч, үтәү һәм бюджет йөкләмәләре Жирлеге.

18. Бюджет керемнәре Жирлеге формалаша бюджет кодексы нигезендә Россия Федерациясе законнары, законнары, салымнар һәм жыемнар турында законнар жыелмасына турында иных мәжбүри түләүләре.

19. Бюджет чыгымнары Жирлеге нигезендә гамәлгә ашырыла Россия Федерациясе Бюджет кодексы.

20. Гамәлгә ашыру бюджет чыгымнарын Жирлеге финанслау вәкаләтләре федераль дәүләт хакимияте органнары, органобүген Татарстан Республикасы дәүләт

хакимияте рөхсәт ителми кала очрагы, билгеләнгән федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары.

21. Бюджет инвестицияләре объектлары муниципаль милек башкарыла нигезендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы.

Бюджет ассигнованиеләре гамәлгә ашыруга бюджет инвестицияләре капитал төзелеш объектларына муниципаль милек нигезендә инвестиция проектлары смета бәясә 500,0 сум, включенные программага капитал салулар Жирлеге, чагылдырыла хәл итүдә бюджетты турында жирлеге составында ведомство структурасын чыгымнары буенча аерым-аерым һәр инвестиция проекты һәм аңа тиешле төре чыгымнар.

Бюджет ассигнования башкаруга объектларына бюджет инвестицияләре капитал төзелеш муниципаль милек нигезендә инвестиция проектлары смета бәясә артык 500,0 сум, включенные программага капитал салулар Жирлеге, чагылдырыла составында бюджеттының жыелма бюджет язмасын жирлеге аерым-аерым һәр инвестиция проекты һәм аңа тиешле төре чыгымнар.

91 Статья. Сатып алу муниципаль ихтыяжларын тәмин итү өчен

1. Сатып алулар, товарлар, эшләр, хезмәтләр күрсәтү өчен муниципаль ихтыяжларын тәмин итү гамәлгә ашырыла Россия Федерациясе законнары нигезендә өлкәсендә контракт системасы турында товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр белән тәмин итү өчен дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны.

2. Сатып алулар, товарлар, эшләр, хезмәтләр күрсәтү өчен муниципаль ихтыяжларын тәмин итү гамәлгә ашырыла жирле бюджет хисабына.

Башлыгы Осиново авыл жирлеге Советы рәисе Т. В. Мельникова